

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

IN ACEST NUMĂR:

La castelul
dromaderului

Inimi pentru avioane

Vaccinările
de primăvară

„Matrioșka” — așa se numește acest ansamblu creat de artista Valentina Turovțeva, foarte admirat la Expoziția Universală de la Montreal, care s-a deschis recent.

PREZENTUL ȘI VIITORUL TELEFONULUI

„Corăbiile deșertului” pe traseul alpin

PAGINA DE UMOR

6 finaluri pentru

OMUL

CU SACUL

Anul XXIII

18

(1155)

5 mai 1967

12 pagini, 1 leu

MERIDIANE SOVIETICE

Împărăția
pescărușilor

Un punct minuscul pierdut pe harta Mării Japoniei în golful Petru cel Mare, aceasta este insula Putiatin la care, de la Vladivostok, se poate ajunge numai după opt ore de navigație. Și totuși, localnicii afirmă că Extremul Orient sovietic nu poate fi pe deplin cunoscut dacă nu vizitezi și acest colț de pământ, scădat de valurile furtunoase ale mării.

La prima vedere, din larg, se pare că insula, care aduce mult cu o balenă înotând la suprafață, nu s-a schimbat prea mult în cei 100 de ani de când amiralul rus care i-a dat numele a traversat cu fregata „Pallada” strimtoarea Săgeților și a descris și transpus pe hartă golful și particularitățile lui. Spre dreapta, țărâmul se sfârșește cu o pantă abruptă, spre stînga cu o îngrămădire de stînci marcate de cinci proeminențe,

„Pescarul aerian”: ghidează navele spre bancurile de pește.

de unde și numele „Cele cinci degete” — o adevărată împărăție a pescărușilor și cormoranilor.

În afară de pitoresc — mulți o socotesc potrivită pentru un sălaș de pirați — insula Putiatin este renumită și pentru combinatul ei piscicol. La debarcadere se leagă pe marea agitată sumedenie de ambarcațiuni mai mari sau mai mici. Flotila de bază a combinatului, „atelierul de pescuit” cum o denu-mesc pescarii, este alcătuită din zece nave cu motor, câteva remorcare și șapte pescadorean, printre care și impunătorul „Amiral Kornilov”, specializat în pescuitul scrumbiilor în apele Sahalinului și Kamceatka și care, numai într-un singur sezon, a capturat în năvoadele lui peste 6 000 chintale de pește!

Cu marea Ohotsk, unde furtunile bîntuie uneori săptămîni în șir, nu e de glumit. Cu toate acestea, indiferent de vreme, navele ies în larg, căci aici bancurile de scrumbii abundă. Un singur traul scoate la suprafață pînă la 50 de tone de pește — și nu întîmplător. Rezultatele obținute se datoresc înaltei calificări și îndemnării echipajelor, tehnicii ultramoderne cu care sînt dotate navele și... „pescarul aerian”, un helicotper de recunoaștere care, datorită vitezei și razei mari de acțiune

localizează bancurile de pești și avertizează prin radio flotilele. Pescadoreanle își termină misiunea o dată cu întoarcerea în port. După care, peștele este descărcat, uscat, sărat sau afumat și ambalat.

Delicatesele preparate de combinatul din insula Putiatin nu se limitează însă la pește. Există aici și un atelier specializat în prepararea „fructelor” mării. Echipa de scafandri plonjează de la bordul bărcilor cu motor în adîncul apelor de unde „recoltează” scoici comestibile, o specie de crevețe foarte gustoasă și în consecință mult solicitată pe piață și trepangul, o mică viețuitoare renumită nu numai prin gust, ci și prin proprietățile ei tonice.

SIDERURGIE

Patentul
de la Lipetk

Combinatul siderurgic de la Novo-Lipetk se poate lăuda cu tehnologia și raționalizarea producției sale, care decurge în condiții optime.

Aceasta se constată chiar din sectorul furnale, unde începe transformarea minereului în fontă și apoi în oțel. În aprilie, cel de al patrulea furnal de 2 000 m³ capacitate a dat prima șarjă. Lîngă tablourile de comandă, pe care se urmărește încărcarea automată a furnalelor și desfășurarea procesului, este în curs de montare „furnalistul automat”, o mașină de calcul electronică, care compară neîntîrziat rezultatele obținute cu programul dat și indică variante noi.

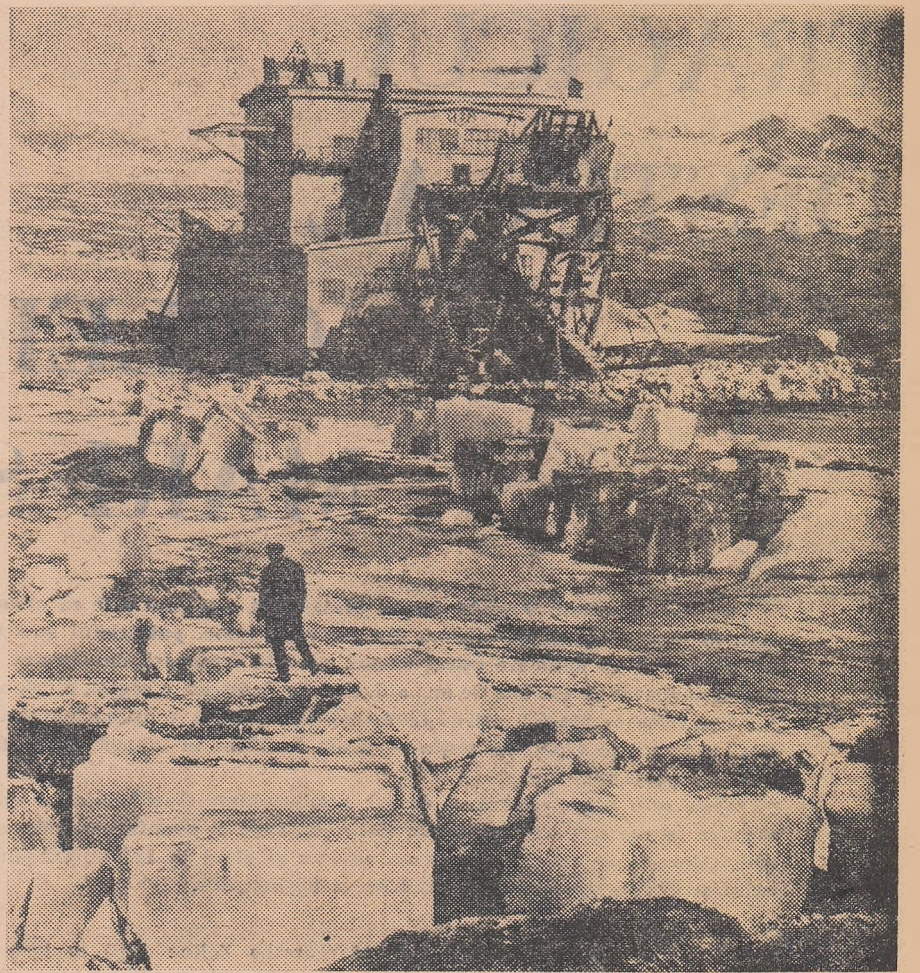
Tot aci s-a introdus, pentru prima dată în practica internațională, turnarea oțelului de convertizor în „șuvițe” printr-o singură operație. O macara puternică ridică creuzetul cu oțel topit pînă ce-l aduce pe platforma de lucru, aproape la înălțimea unei case. Atunci se deschid două guri de turnare în fundul creuzetului și oțelul se năpustește afară, trece printr-un vas intermediar și se revărsă în cele două jghiaburi verticale ale fiecărei instalații. În secțiune șuvițele sînt dreptunghiulare, late de 1 metru și groase de 17,5 cm. Un cristalizator răcește oțelul incandescent începînd de la exterior încă din prima etapă a turnării. Șuvița prinde mai întîi o crustă, apoi, pe măsură ce se lungeste, se solidifică integral. În timp ce coboară, un arzător o taie automat în bucăți de 12 m lungime, care pătrund într-un fel de „tolbă” ce le basculează la orizontală și le încredințează benzii rulante. Laminele la cald și la rece, aceste blocuri lungi dau tablă de transformator de 0,35 mm. grosime pentru piața internă și pentru export în toată lumea.

Față de turnarea tradițională în cochilii, noul procedeu economisește patru operații între turnare și laminare. Înainte de toate însă reduce pierderile de oțel, care au scăzut de la 16 la sută la 8 și vor putea ajunge la 4 la sută. Aceasta înseamnă 12 tone de oțel cîștigate la fiecare 100 de tone produse, respectiv 240 000 tone la cele 2 milioane de tone livrate anual de Lipetk.

IMPERATIVE ECONOMICE

Capital lichid: apa!

Progresul tehnic și dezvoltarea industrială au făcut să crească, se știe, în ultimele decenii în proporții enorme

La minele aurifere ale combinatului „Baleizoloto” din apropierea Baikalului se lucrează intens. Draga, această originală fabrică de aur, extrage primele cantități de aur din sud-estul Siberiei.

CONSTRUCȚII DE MOTOARE

Inimi pentru avioane

Uzina unde se construiesc motoare pentru aeronavele de pasageri Il-18, An-10 și An-24 este o întreprindere constructoare de mașini obișnuită și în același timp cu totul neobișnuită. Obișnuită pentru că în ea privește utilizarea nu se deosebește de alte uzine similare. Are însă o trăsătură care o situează într-o categorie aparte: montatorii inimilor pentru avioane lucrează aici în halate și cu mănuși albe. Mănușile sînt confecționate dintr-un material special impregnat cu un ulei (și el special). Constructorilor nu le este îngăduit să atingă cu mîna neacoperită piesele minuțios spălate și curățate cu aer comprimat. Palma sau degetele umede ar putea lăsa pe metal urme „acide” care ar cauza apoi eroziuni.

Așa se lucrează de-a lungul întregului proces de montare. Cînd motorul este gata, încep probele. Examinatorii se înșiruie ca marinarii pe pasarella de comandă. Motorul se află într-o boxă cu pereți solizi. Printr-o ferestruică care aduce cu o ambrazură, el poate fi observat în timp ce execută rotații complete. Dacă probele se încheie cu succes, motorul este trimis înapoi în secția de asamblare unde cei care l-au construit îl demontează pînă la temelie. Apoi îl mai cercetează încă o dată cu multă grijă după care îl montează din nou. Acum intră în boxa de probă pentru ultima oară și mai trece un examen în fața unei noi comisii, a beneficiarului. Cu aceasta se încheie misiunea constructorilor de la uzina de motoare de avion din Zaporojie.

Fiecare din cele patru motoare ale navei „Il-18” are o putere de 4.000 cp. În corpul lor fuiziform sînt închise un compresor cu mai multe trepte, camere de combustie, o turbină cu gaz, un reductor. Fiecare parte a motorului este un dispozitiv complex care la rîndul său se compune dintr-o sumedenie de ansambluri și mecanisme. În total, motorul numără peste 3000 de piese, fiecare în așa fel executată încît să ocupe cît mai puțin loc.

Dar principala calitate a motoarelor executate de constructorii zaporojeni sînt resursele. Din acest punct de vedere, ele se situează la nivelul celor mai izbutite modele străine din aceeași categorie. Durata totală de funcționare în aer a motorului „Il-18” este de 12.000 de ore, cu două reparații. Pînă nu de mult, ele nu depășeau 6000 de ore de funcționare. Sporirea simțitoare în rîstimp de numai doi ani a resurselor motorului a avut un important efect economic exprimat în sute de milioane de ruble.

Trei călătorii gratuite în U.R.S.S.

Aparate de radio, aparate de fotografiat,
ceasuri, stilouri, abonamente la „Veac nou”
vor răsplăti pe cîștigătorii

CONCURSULUI

organizat de revista noastră în cinstea celei
de a 50-a aniversări a Marii Revoluții
Socialiste din Octombrie.

Amănunte în numărul viitor.

OLANDA

La castelul dromaderului

Pentru toți are o înfățișare bine definită: marea, cu care olandezii luptă de mult și îndârjit pentru fiecare petec de pământ și Rotterdam, cel mai mare port maritim din lume; canale, stăvile și scîrțit molcom de aripi ale morilor de vînt construite din lemn, care la ora actuală nu mai sînt aproape de nici un folos în agricultură; vaci albe și negre, impasibile ca niște statui pe cîmpurile înverzite, îmbibate de umezeală și automobile, biciclete și motociclete — pe scurt toate mijloacele de transport imaginabile, pe care oamenii pot să circule în lungul acestor cîmpii dintr-un oraș într-altul; celebre lălele pe pajiști și alte flori mai puțin celebre în ferestrele caselor; culori vii, suculente și pure ale străzilor și desenul sever al coșurilor amestecate de înalte ale uzinelor argintii aparținînd companiei petroliere „Shell”; colecții splendide de tablouri de Rembrandt și Van Gogh și simpatici patinatori, campioni mondiali.

...In Olanda sîntem în timpinați de tineri reprezentanți ai N.B.B.S. (Biroul olandez pentru relații studentești internaționale) și de viitorul nostru ghid, Tony, student la Facultatea de economie din Rotterdam; înăru, uscățiv și miop, merge tot timpul în fruntea grupului cu harta orașului pe care urmează să-l vizităm în mîna stîngă și cu o servietă în dreapta.

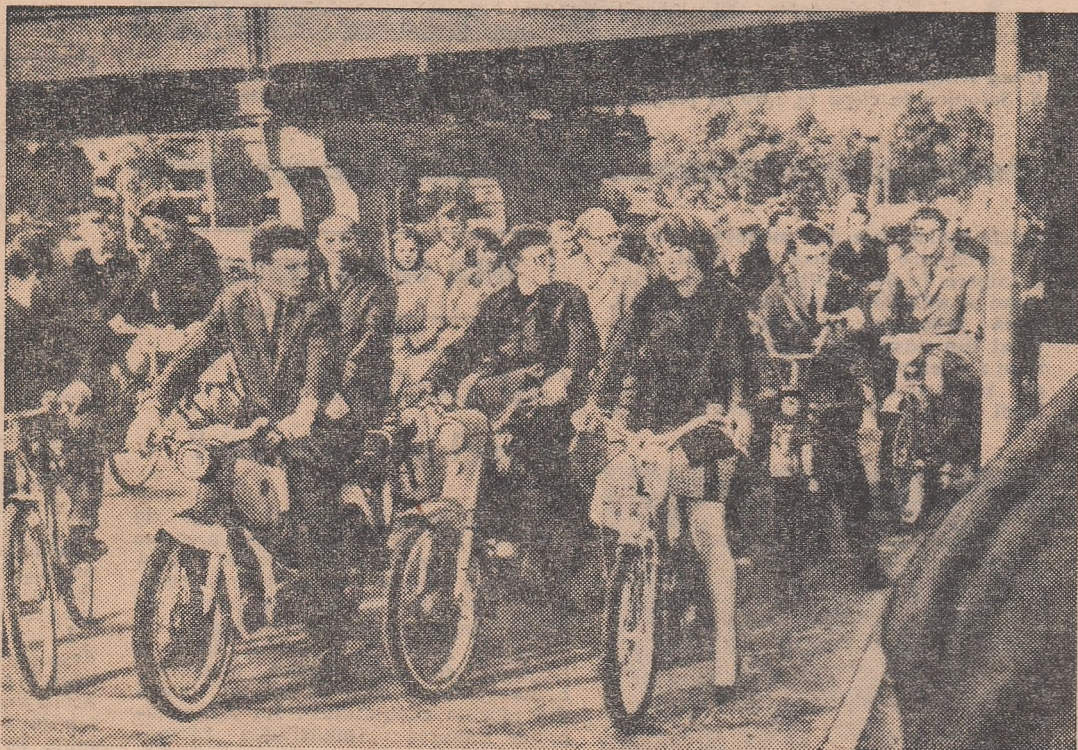
La Delft, de pildă, Tony ne conduce la parada muzicii militare. O dată pe an, în Olanda se organizează această festivitate, probabil cea mai originală paradă a fanfarelor din lume. Lîngă Biserica Nouă, unde sînt înmormîntați regii Olandei, se înalță niște tribune de lemn. În fiecare seară, timp de o săptămînă, tribunele sînt luate cu asalt de localnici și turiști. Biletele sînt foarte scumpe, dar conducătorii N.B.B.S. au ținut să ne facă această plăcere oferindu-ne posibilitatea de a vedea pe niște ostași olandezi, coboriți parcă din tablouri străvechi.

Așa încît, într-o seară întunecoasă dar caldă, după ce cutreierăm în lung și-n lat orașul, ne îndreptăm spre piața de lîngă Biserica Nouă. Prin fața tribunelor trec militarii în uniforme din diverși ani și epoci. Toboșari cu piei de jaguar zvirlite pe umeri, ostași din garda regală cu căciuli înalte sau din infanteria marină cu torțe în mînă etc. etc. Răsună cîntece vechi, pe care niște bătrîne din preajma noastră, instalate comod pe perne și cu picioarele înfășurate în pleduri, le fredonează și ele. O armată din 1830 aduce în grabă niște tunuri, aprinde fitilul și aruncătoarele de ghiulele încep să tragă zgomotos și să scoată fum. Prin fața publicului defilează, stîrnind însuflețire și zîmbet, o armată pe biciclete, de la începutul secolului nostru. Ostașii izbutesc să

meargă aliniați, să execute diverse ordine și în același timp să cînte marșuri. Chiar și toboșarii, care poartă cu ei darabane grele, păstrează alinierea.

După parada militară plecăm cu autobuzul în „extremul nord“ olandez și anume la Enkhuizen, oraș aflat la două sute de kilometri de Delft. La ora două noaptea autobuzul se oprește. Buimaci de somn intrăm pe niște uși de lemn care scîrție teribil, străbătem un coridor îngust și ajungem într-o sală circulară cu tavanul jos și boltit. În stînga este un bar modern cu scaune înalte, iar în dreapta, în niște nișe, sînt așezate mese și bănci. E, de asemenea, o surpriză a Biroului olandez pentru relații studentești internaționale.

N.B.B.S., care a luat ființă în 1927,

Bicicletele și motocicletele invadează străzile orașelor olandeze.

a acumulat, cum era și firesc, o bogată experiență și întreține vaste legături cu un mare număr de organizații similare din diverse țări. Președintele biroului și cele 13 secretare își desfășoară activitatea într-o clădire modestă de pe strada Rapenburg 6, din Leyden, alături de vechea universitate din acest oraș. Entuziaștii fac tot ce le stă în putință, uzează de toate relațiile personale pe care le au în cadrul universităților, redacțiilor etc. spre a-i ajuta pe tinerii turiști să-și pretreacă plăcut și util vacanțele în Olanda.

Iată-ne așadar, cu concursul Biroului, într-un străvechi castel din Enkhuizen. O seară în spirală ne conduce apoi într-o încăpere foarte spațioasă și înaltă. Treptele de lemn scîrție misterios. Din tavan atîrnă demonstrativ pîianjeni. Aceiași pereți de cărămidă goi ca și la parter, dar de-a lungul lor sînt aliniate două șiruri de paturi suprapuse; la parter, îndărătul unei uși grele cu un zăvor respectabil, se află cabine cu duș...

Vizităm, bineînțeles, tot castelul, care se numește „Dromedaris“. Intrăm pentru o clipă și în sala de festivități și într-o alta cu mese lungi, în care studenții poartă discuții. Pe panouri speciale și de-a lungul pereților sînt expuse desenele unui tînăr pictor, executate în Spania și înfățișînd viața minerilor.

...E o dimineață neobișnuit de însorită pentru Olanda. Pe oglinda canalului din preajma castelului tremură bănuți de aur; bărci multicolore și șlepuri circulă pe apa scîlpitoare. Pe iarba verde și suculentă de lîngă „Dromedaris“, băieții noștri bat cu îndrjire mingea. Împreună cu ei aleargă după balon și un olandez foarte slab și cu barbă, pe care n-am avut prilejul să-l cunoaștem pînă acum. La un moment dat, se îndreaptă fulgerător de repede spre poarta adversarului și înscrie un gol.

Este Mart Hruntes, „director cultural“ al centrului studentesc internațional „Dromedaris“. Organizarea expozițiilor în castel și dezbaterile pe marginea lor intră în atribuțiile acestui tînăr, de meserie grafician.

Într-o sîmbătă seara, Mart ne vorbește despre „Dromedaris“ — cum au numit cîndva marinarii castelul care de pe mare li se părea că aduce cu un

dromader. Acum cămila este simbolul castelului. Mart desenează pe invitațiile la vernisajul expozițiilor silueta cașaghiosă a unui pui de cămilă. Deasupra barului atîrnă de asemenea un pui de cămilă din catifea.

Ca într-un film, ne întorcem în urmă cu secole și ajungem în epoca în care castelul era o fortăreață de temut. Veacul al XVI-lea a fost pentru Enkhuizen o perioadă fericită. Orașul era cel mai bogat port din Olanda. În rada lui aruncau ancora sumedenie de corăbii din diverse țări, iar pe tîrm se aflau birourile celebrei companii a Indiilor de est. „Dromedaris“ fusese construit pentru ostași: turnul de pază din cărămidă, înalt și solid, trebuia să apere portul împotriva invaziei piraiților frizi. La un moment dat, frizii au trimis în port 400 de corăbii, dar locuitorii din Enkhuizen i-au învins pe dușmani. Cum atacul frizilor împiedica activitatea comercială a companiei, ea și-a mutat birourile mai aproape de centrul țării: mai întîi la Hoorn iar apoi la Amsterdam, slăbind forțele militare din Enkhuizen. Frizii au continuat, însă, să atace portul, izbutind pînă

porneau în larg corăbii încărcate ochi cu aur, fildeș, alimente și mirodenii. Dar în 1511, după un asediu îndelungat, Malacca a fost cucerită de portughezi, care au înălțat puternica fortăreață maritimă „Santiago“. După 130 de ani de stăpînire portugheză, orașul a intrat în posesia olandezilor și apoi a englezilor, care au șters de pe fața pămîntului fortăreața, lăsînd în picioare numai porțile.

Dacă vii în Malaya din Australia, de pildă, ultima escală o faci la Singapore, iar de acolo pînă la Kuala Lumpur, capitala țării, avionul zboară doar o jumătate de oră. În cei zece ani de existență independentă a țării, Kuala Lumpur — așezare relativ tînără, depășind doar cu puțin centenarul — și-a extins mult granițele și a crescut în înălțime. Vechile palate ale sultanilor și moscheele cu minarete în formă de rachete cedeză acum locul clădirilor moderne din sticlă, beton și oțel. Primul oraș-satelit al lui — construit după un plan sistematizat — are circa 60.000 de locuitori și zeci de întreprinderi industriale în genere de tip meșteșugăresc. La Kuala Lumpur există și o foarte frumoasă universitate, singura instituție de învățămînt de acest fel din țară.

Așezată în sudul Peninsulei Malacca, Malaya — care în 1963 a intrat în componența Federației Malayezia — are un relief muntos și deluros, climă ecuatorială și o vegetație abundentă. Circa 3/4 din teritoriul țării îl ocupă pădurile veșnic verzi. Pe suprafețe întinse se cultivă arbori de cauciuc care, împreună cu cositorul, constituie principala bogăție a țării. Malaya se situează, de altfel, pe locul întîi în lume în producția de cauciuc natural.

Dimineața, încă înainte de răsăritul soarelui, pe plantațiile de cauciuc din Malaya se poate observa următorul tablou. Cu mișcări iuți și precise muncitorii crestează pe anumite porțiuni arborei de hevea și așează la baza fiecărui copac cîte un vas. Este bine cunoscuta operație de recoltare a latexului, laptele de cauciuc. La prima vedere pare o muncă ușoară; în realitate, însă, ea cere multă atenție și îndeminare, o practică îndelungată, căci creșterea trebuie să fie exactă, ca să nu pătrundă decît coaja, fără să atingă tulpina. Altminteri, copacul are de suferit.

Timpul cel mai potrivit de recoltare este dimineața pe răcoare, înainte ca arșița zilei să încingă pămîntul. Vasul se umple în 2—3 ore, după care sucule lăptos, alb sau gălbui, trebuie turnat în bidoane și transportat la centrul de achiziționare, de unde este apoi expediat la fabricile de prelucrare primară.

În ultimul timp, în țară s-a pus serios problema defrișării junglei și plantării, pe suprafețele recuperate, de arbori de hevea și palmieri de ulei. Arborei de cauciuc, care au început să fie plantați în Malaya pe la sfîrșitul secolului trecut, luînd cu timpul locul arbuștilor de cafea (pe atunci principala cultură agricolă a țării) și ocupînd la ora actuală 65 la sută din suprafața cultivată, dau prima recoltă abia după șase ani, iar palmierii de ulei după patru.

Să nu uităm, însă, cositorul, care în viața economică a țării are un rol la fel de important ca și cauciucul; Malaya furnizează 2/5 din producția mondială de concentrate de cositor. Pe teritoriul țării există peste opt sute de mine și de cariere cu exploatare la zi de cositor, multe dintre ele dotate cu niște drage uriașe; cupa ultramodernelor mașini are o capacitate de circa două tone.

Cea mai mare parte din veniturile țării provine, cum e și firesc, din exporturile de cauciuc și cositor, la care vin să se adauge minereul de fier, uleiul de palmier, lemnul, copra, bauxita și fructele.

V. Andreev

la urmă să-l cucerească și să-l distrugă. Dar multă vreme marinarii n-au uitat acest oraș, căci pe meleagurile lui a trăit Focke, celebrul olandez zburător; căpitan de corabie, el a străbătut în 40 de zile drumul din Olanda în India, pe care nici cele mai iuți vase cu pînă nu-l puteau acoperi în mai puțin de patru luni...

Ne interesează, desigur, să aflăm cum fortăreața a fost transformată într-un centru studentesc internațional. Acum cinci ani, la Enkhuizen a venit un student în biologie din Amsterdam. După ce cu trei sute de ani în urmă între zidurile ei fusese întemnițat ultimii piraiți frizi, cetatea fusese transformată într-un depozit și se afla într-o stare deplorabilă. Dar în imaginația tînărului entuziast ea s-a preschimbat într-un centru în care se puteau organiza discuții, spectacole și expoziții pentru studenții olandezi și chiar din țări vecine. Studentul nostru nu era milionar, în schimb era plin de energie, așa încît a vizitat direcțiile marilor companii „Shell“, „Philips“, „Unilever“ și altele solicitînd credite. Președinți de firme, profesori, direcții de universități și instituții au investit capital și „Dromedaris“ a devenit un hotel confortabil, nîmbat de o aureolă romantică.

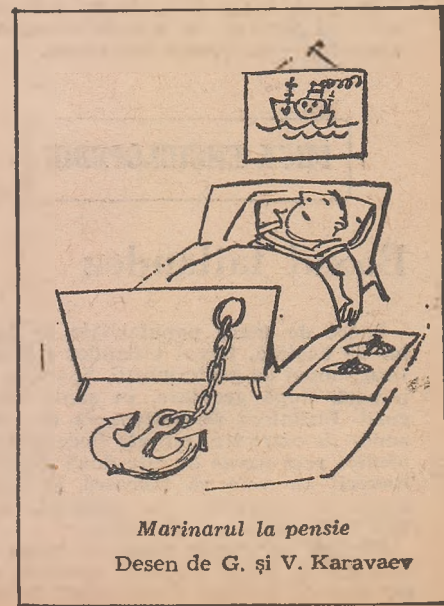
N. Dmitrieva

MALAYA

Laptele de cauciuc

Pînă acum cîteva secole, valorile Mării Andaman se izbeau direct de porțile de piatră ale cindva înfricoșătoarei fortărețe „Santiago“ din Malacca. Cu timpul, însă, apa s-a retras cu aproape doi kilometri și porțile se înalță acum singuratic la marginea orașului, constituind doar un obiect de curiozitate pentru turiști.

În cursul existenței ei, Malacca — odinioară unul din cele mai mari și înfloritoare orașe din sud-estul Asiei — a fost greu încercată. În secolul al XIV-lea, bunăoară, din rada portului

„COPACUL VEȘNICIEI“

Un pin
din țara Nordului
sălbatic...

Multe clădiri vechi din Ural și din ținuturile străbătute de fluviul Kama s-au păstrat pînă în zilele noastre, deși la construcția lor a fost folosit din belșug lemnul. Catedralele din Solikamsk, Usole, Cerdin, înălțate acum peste 300 de ani din lemn de zadă, par să fi fost construite nu de mult.

Zada, arbore din familia pinaceelor, se număra cîndva printre principalele bogății ale acestor regiuni împădurite. Trăinicia lemnului de zadă a făcut ca faima copacului să se răspîndească, din cele mai vechi timpuri, în multe țări. Se crede, de pildă, că cei peste 400 000 de piloni pe care se sprijină Venetia au fost confecționați din trunchiurile zadelor aduse din Perm, vechi oraș din Ural. „Prosperitatea de care se bucură populația Venetiei e asigurată de comerțul cu multe țări ale lumii — serie Tentori, autorul unei „Istории a Venetiei“ în douăsprezece volume — și de trăinicia pilonilor orașului făcuți din copaci din Perm“.

Documentele vremii atestă celebritatea de altădată a zadei. Cu multe secole în urmă ea a fost exportată în Anglia, Franța, Italia. În Rusia ea a fost folosită dintotdeauna ca material de construcție de o rezistență rară. Piese din lemn ale catedralelor din incinta Kremlinului sau ale bisericii Vasili Blajenii, din Piața Roșie, pilonii de sprijin folosiți la construcția Leninogradului, Volgogradului sau a vestitelor scări din Odesa sînt de asemenea din zadele întinșelor păduri ale Uralului. Din momentul înființării lor și pînă în 1862, pe șantierele navale din Arhanghelsk au fost construite, în întregime din lemn de zada, 500 de nave militare. Iar un sarcofag de 2000 de ani, construit din același lemn „ca fierul de țare“ și descoperit în Altai, a ajuns intact pînă la noi. Dar reputația zadei nu s-a stîns nici acum, ei și-a schimbat doar destinația: din lemnul ei se fabrică piese pentru industria constructoare de mașini, de avioane și vagoane, a căror rezistență confirmă supranumele zadei de „copac al veșniciei“.

LUMEA LOR DE BASM

Păpușa poliglotă

Cîte jucării primește un copil începînd cu vîrsta cea mai fragedă și terminînd cu anii în care acest soi de distracție încetează să-l mai intereseze? Incercînd să facă față investigațiilor și calculelor destul de complicate, statisticienii au ajuns la concluzia că o familie cu venituri medii cumpără cîte 200—300 de jucării de fiecare copil.

În ultimii ani au devenit foarte populare tirgurile universale la care se prezintă ultimele noutăți ale industriei de jucării. La un recent tirg de acest gen, deschis la Milano, a fost prezentată o păpușă vorbitoare. Înaltă de 30 de centimetri, păpușa „vorbește“ italiană, germană, franceză, rusă și engleză. Dispozitivul sonor intră în funcțiune cînd „interlocutorul“ trage de un șnur, iar schimbarea poziției unui mic regulator determină „conversația“ într-o limbă sau alta. Bagațul de cuvinte al păpușii nu e prea mare, dar efectul asupra copiilor este imens.

MICA ENCICLOPEDIIE

Boxul tailandez

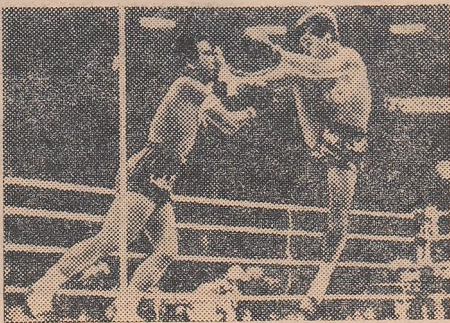
Sport de mare popularitate în țara lui de baștină, boxul tailandez e practicat numai de profesioniști. Sportivii se împart, după greutate, în șapte categorii. Întîlnirea se desfășoară în cinci runde de către trei minute fiecare, despărțite prin pauze de cîte două minute. Boxerii au voie să lovească în orice parte a corpului, cu pumnul, genunchiul sau talpa piciorului.

Purtînd pe capete panglici rituale și amulete în jurul brațelor, sportivii își fac apariția pe ring acompaniați de su-

Grup sculptural în carne și oase : țapi sălbatici caucazieni surprinși de fotograful S. Soloviov în clipa în care se pregăteau să execute un spectaculos salt peste o prăpastie.

nete melodioase dar monotone ale unei orchestre compuse din flaut, tobă și talgere. În două colțuri opuse ale ringului se află doi stîlpi, roșu și albastru, după culoarea uniformei boxerilor. Unul din adversari primește două cununii: o cunună și-o petrece pe după gît, pe cealaltă o oferă adversarului. Apoi boxerii se plasează lingă cei doi

stîlpi. O lovitură de gong și amîndoi îngenunchează pentru o scurtă rugăciune. Urmează un dans ritual, executat într-un ritm din ce în ce mai accelerat. Mișcările devin tot mai bruște, boxerii par să lupte cu un adversar invizibil, mîinile și picioarele li se agită frenetic pînă cînd se aruncă, dintr-un salt, unul asupra celuilalt. De acum înainte va rezista nu numai cel mai puternic, dar și cel a cărui suplete îi va permite, așa cum se vede în fotografie, să-și atace adversarul în modul cel mai imprevizibil.

F. Voronkov

PROIECTE NĂSTRUȘNICE

Televiziune
în relief

Transmiterea la distanță a imaginilor în relief e considerată, pe bună dreptate, o problemă tehnică dificilă. Dar nu tot așa o consideră I. Kuzmin, care la rubrica „Proiecte năstrușnice“ a revistei „Znanie-Sila“ propune, în spiritul acestei rubrici, o metodă originală de realizare a televiziunii în relief. Metoda, afirmă autorul ei, e aplicabilă tuturor tipurilor de televizoare. Ea constă în transmiterea a două imagini, luate cu două camere diferite dar emise nu simultan, ci succesiv. În felul acesta pe ecranul televizorului ar apărea cînd o imagine pentru ochiul stîng, cînd una pentru ochiul drept. Telespectatorul nu vor avea decît să învețe să închidă cînd un ochi, cînd pe celălalt, cu frecvența corespunzătoare succesiunii imaginilor. Dar numai dacă între timp nu vor fi propuse soluții mai comode.

INCĂ ODATĂ DESPRE :

Cîți decibeli
îi trebuie omului ?

Nu toți oamenii suportă la fel de ușor, sau la fel de greu, acel amestec de sunete numit zgomot. Marcel Proust îl suferea atît de puțin, încît își capîtonase pereții camerei de lucru cu plută. Încă Juvenal se plîngea de cacofonia nocturnă a vechii Rome și susținea că „majoritatea oamenilor bolnavi mor pentru că nu pot dormi din pricina zgomotului“. Iar Schopenhauer remarcă : „Intensitatea zgomotului suportat ușor de un om este invers proporțională cu capacitatea lui intelectuală și de aceea ar putea servi drept unitate de măsură a aptitudinilor umane“.

Îngrijorați de intoleranța crescută a oamenilor față de zgomote, specialiștii recunosc că astăzi urechile lor sînt a-saltate mai mult ca oricînd de un ocean imens de scrișnete, vuiete, bubuituri, șuierături și alte sunete discordante. Se știe că cea mai răspîndită unitate de măsură a intensității sunetului este decibelul, numit astfel în cinstea lui Alexander Graham Bell. Decibelul reprezintă cea mai mică diferență pe care urechea omenească o poate desluși în intensitatea sunetului. Zgomotul produs de o respirație normală, de exemplu, este de 10 decibeli, foșnetul frunzelor în bătaia vîntului atinge 20 de decibeli, rumoarea dintr-un restaurant — 50 de decibeli, zgomotele produse de vehicule pe stradă — 70 de decibeli. A fost măsurată și intensitatea sonoră a cascadei Niagara, care totalizează 90 de decibeli. Răpăitul mitralierei însumează 130 de decibeli, motoarele avionului la decolare — 140, iar ale unei rachete cosmice — 175 de decibeli. Din această înșiruire fiecare își poate stabili o limită proprie a toleranței față de zgomote. Unii vor obiecta chiar împotriva celor 50 de decibeli ai sălii de restaurant, alții vor începe să cîrtească doar la vîietul unui avion cu reacție.

Dar dacă aceste aprecieri depind în mare măsură de sistemul nervos al omului, altele impresionează direct organul auzului. Aproximativ 18 milioane de americani suferă de surditate totală sau parțială. Statistica menționează că din trei bărbați atinși de această boală, doi și-au dobîndit-o din pricina zgomotelor din marile orașe.

O sursă de zgomote foarte răspîndită în zilele noastre, la orice oră de zi și de noapte, au devenit autoturismele. De aceea trîntirea portierei se consideră la Geneva abatere de la ordinea publică, iar în Franța sînt confiscate mașinile ai căror proprietari încalcă normele menite să reducă zgomotul.

Și totuși, zgomotul e necesar. Medicii prescriu „zgomote calmante“ pentru bolnavii cu nervii zdruncinați. Inginerii specialiști în acustică inventă surse ale așanumitului „zgomot alb“ sau de „parfumerie acustică“. Ele sînt necesare în instituțiile în care un fond permanent de sunete poate să împiedice distragerea atenției provocată de zgomote

tele întîmplătoare, deosebit de supărătoare într-o liniște desăvirșită. Căci oricît ar fi de agasați în număr mare, omul nu poate trăi fără cîțiva decibeli în preajma lui.

O. Vereikina

SE CAUTĂ EXPLICAȚIA

Expansiunea

D. D. T. - ului

O dată cu apariția miraculosului D.D.T., oamenii de știință și consumatorii nu se mai satureau laudînd noua invenție. Toți erau incințați de acțiunea lui insecticidă și de toxicitatea practic neînsemnată pentru oameni și animale. Dar au trecut anii și insectele au început să se obișnuiască cu otrava și să manifeste rezistență față de ea. Pe de altă parte, ea și-a croit drum în organismul uman prin intermediul produselor care, oricît ar părea de ciudat, n-au venit în contact niciodată cu preparate insecticide.

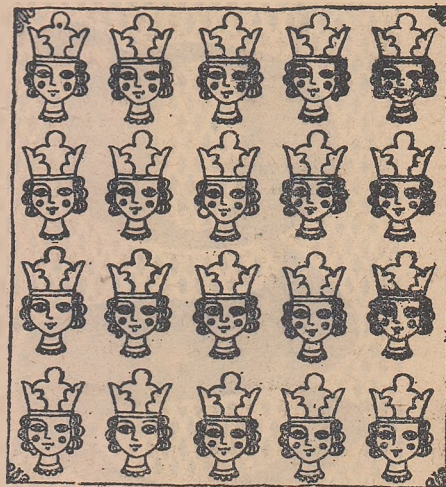
În urmă cu cîțiva ani, de pildă, a fost descoperit DDT în ficatul peștilor ce trăiesc departe în larg. Cum a ajuns acolo această substanță chimică? Apoi s-a găsit DDT și în organele altor animale. În cele din urmă, oamenii de știință au ajuns să se întrebă: unde n-a reușit să pătrundă DDT-ul? Există ființe fără urme de DDT?

Căutările febrile i-au adus pe trei biologi englezi în regiunea cea mai depărtată de țările dezvoltate și de ținuturile agricole: în Antarctica. Dar au avut neplăcuta surpriză să găsească urme ale atotpenetrantului preparat chiar în primii pinguii cercetați. Explicația? S-ar putea să fi fost transportat la Polul Sud de păsările călătoare. Dar nu cumva DDT-ul se află în toate organismele vii încă înainte de descoperirea lui? E prea tîrziu să se poată răspunde la această presupunere, căci în momentul de față expansiunea preparatului insecticid a cuprins întreg globul cu toate viețuitoarele lui.

(Din „Znanie-Sila“)

DINTR-O ARUNCĂTURĂ
DE OCHI

Douăzeci de zîne

Dintre aceste douăzeci de zîne numai două sînt perfect identice. Descoperiți-le.

(Răspunsul în pag. 11)

Tragicul destin al „cele mai mari spioane“

(Urmare din pag. 4-a)

pentru simplul motiv de a nu-și compromite propriul agent, de la care primiseră informațiile.

În felul acesta am ajuns la ultima, cea mai misterioasă și tragică perioadă din viața Margarethei Zelle (Mata-Hari) — la timpul petrecut de ea în Spania. Ce a determinat-o să meargă acolo? Cum a ajuns în societatea spionilor germani, camuflați sub paravan diplomatic? În sfârșit, cum se explică telegrama, care a jucat un rol hotărâtor în destinul ei?

Misiunea de a pleca la Madrid și de a pătrunde în cercurile filogermane de la curte sau măcar de a intra în relații cu un reprezentant oficial al germanilor, Margaretha Zelle a primit-o mai degrabă de la... Biroul II. Căci contra-spionajul francez se interesa de activitatea desfășurată de trimitii Berlinului în capitala Spaniei.

În primul moment ex-dansatoarea lucra cu zel pentru îndeplinirea acestei misiuni. Dar pînă la urmă rolul de spioană se dovedi destul de plicticos și obositor. Așa încît, Mata-Hari se lăsă în voia curentului, fără să se gîndească de loc spre ce țărîm avea s-o ducă. Posta interpretă de dansuri orientale se dovedi o însoțitoare potrivită pentru tinărul Canaris, căci în compania ei tenentul german putea să frecventeze locurile în care se adunau ofițeri aliați. În afară de asta, Canaris făcuse o mare pasiune pentru frumoasa olandeză. Dar ce ar fi putut oferi orgolioasei dansatoare un tinăr locotenent care n-avea nici avere și nici o poziție solidă în societate? Mata-Hari respinse categoric încercările ofițerului german de a se apropia de ea, fără să refuze, însă, darurile, invitațiile la restaurante, voiajurile în stațiuni balneare de lux de pe coastele Atlanticului și Mediteranei (adjunctul atașatului naval le justifica prin „necesitatea de a ține sub observație deplasarea navelor engleze și franceze“).

Călătoriile erau foarte costisitoare și Canaris „împrumută“ în acest scop bani din fondurile destinate informatorilor și agenților secreți. Mai mult, el izbuti să o convingă pe Mata-Hari să devină agent fictiv al lui, ademenind-o cu perspectiva unor mari recompense pentru „servicii“ care n-aveau, de fapt, nimic comun cu spionajul. Se înțelege de la sine că mai devreme ori mai tîrziu trebuia să dea socoteală pentru banii aruncați în vînt. Dar pentru asta abilul locotenent puse de mult la cale un plan perfid.

Canaris izbuti să-și convingă șeful, pe atașatul naval Kron, că noua agentă — o stea a varieteurilor pariziene — ar putea fi de mare folos Germaniei dacă ar pleca în Franța. La rîndul lui, Kron informă Berlinul că spioana recrutată de Canaris reprezenta pentru ei o mare achiziție și izbuti să obțină aprobarea ca Mata-Hari să fie trimisă în spatele frontului inamic.

Mata-Hari fu ispitită de cei 15 000 de franci, sumă oferită în amintirea clipelelor plăcute petrecute cu locotenentul german. Bani au avut s-o aștepte la Paris, căci la Madrid acest lucru ar fi putut stîrni discuții neplăcute și le-ar fi putut dăuna amîndurora. În telegrama adresată rezidentului german din Amsterdam, Canaris folosi intenționat vechiul cifru, cunoscut de acum de francezi, iar pentru cît mai multă autenticitate aplică indexul N, care se dădea agenților germani înainte de război. Toate detaliile diabolicului plan fuseseră calculate cu pedanteria caracteristică germanilor. Îndeplinirea lui revenea serviciului de contra-spionaj francez. Și rezultatul fu cel așteptat: Margaretha Zelle, cunoscută sub numele de Mata-Hari, ajunse în închisoare. Încercările-i disperate de a-și dovedi nevinovăția se izbiră ca de un zid. Da, primise 15 000 de franci, dar ca o compensație pentru amabilitatea arătată lui Canaris, adjunctul atașatului naval; da, acceptase să devină spioană germană — un act necugetat, dar absolut

nevinovat, căci nu făcuse de loc spionaj pentru germani.

Din păcate, însă, ultima mărturisire, din pricina indexului antebelic N prezent în telegrama interceptată, fu socotită de francezi ca principala dovadă a îndelungatei ei activități de spionaj în slujba germanilor.

La proces nu se prezentă nici o probă care să fi întărit acuzațiile aduse spioanei Mata-Hari. Afirmația despre răspunderea ce-i revenea pentru scufundarea a 17 nave și moartea a 50 000 de soldați și marinari francezi era foarte vag formulată: „În timp ce se afla la Madrid, Margaretha Zelle a aprovizionat sistematic serviciul de spionaj german cu informații despre deplasarea navelor aliaților...“, ceea ce a constituit o cauză a torpilării“ etc. etc., fără să se indice, însă, concret cum izbutise spioana să adune și să transmită informații germanilor, ce fel de nave, cînd și unde fuseseră ele scufundate.

Un specialist englez în materie de spionaj, pe nume Hinchley, califică mai tîrziu acest proces drept „un asasinat juridic fătîș“. Apărătorul condamnatului, maestrul Clunet, în vîrstă de 75 de ani, făcu eforturi disperate ca să obțină comutarea pedepsei cu moartea. În acest scop el anunță oficial că Mata-Hari era pe cale de a deveni mamă. Dar acest lucru nu schimbă cu nimic soarta clienței lui.

Deznodămîntul cazului Mata-Hari fusese dinainte hotărît. În vara lui 1917, masele populare din Franța erau obosite din pricina unui război absurd și sîngeros. În primăvară, în țară izbucniseră revolte ale soldaților reprimare crunt de guvern. Dar în rîndurile armatei și populației nemulțumiri continuau să ia proporții, amenințînd cu o nouă explozie. Așa încît, pînă nu era prea tîrziu, trebuia să li se dea o supapă de ieșire și să fie canalizate într-altă direcție. De aceea, trebuia găsit un țap ispășitor, asupra căruia să fie aruncată vina pentru numeroasele înfrîngeri suferite pe front. Printre alte măsuri, un anumit rol urma să joace și „cazul“ Mata-Hari. După părerea organizatorilor lui, procesul intențat cunoscutei dansatoare pariziene ar fi trebuit să convingă masele de uneltirile funeste ale germanilor, să stîrnească un val de șovinism în țară. Și cînd se urmărea un asemenea țel, ce importantă avea viața unui om?

Fără să-și dea seama, Canaris aduse un imens serviciu francezilor, compensînd în acest fel cu prisosință prejudiciile pricinuite de toată activitatea lui de spionaj de pînă atunci. Oare de aceea biografii lui Canaris (care ulterior a devenit, cum se știe, șeful faimosului Abwehr), germanul Heinz Abshagen și englezul Calvin, au negat categoric participarea lui la cazul Mata-Hari?

„Regina spionajului“, „inegalabila“ Mata-Hari a fost doar o marionetă în mîinile puternicilor lumii acesteia. Care este totuși secretul viabilității legendei despre Mata-Hari? Iată ce scrie ziaristul englez Newman în cartea sa „Lumea spionajului“:

„Faima dansatoarei Mata-Hari trăiește și va trăi veșnic... Lipsa de fapte, care să confirme virtuozitatea-i de spioană, nu are nici o însemnătate... Presa are nevoie de senzații care, la rîndul lor, sînt inevitabil legate de indivizi cunoscuți. Lucrul e valabil și pentru Mata-Hari. Ziarelor și cititorilor le plac numele răsunătoare. De aceea, zariști, care nici n-au auzit măcar de Mata-Hari în timpul vieții ei, s-au apucat apoi cu zel să-și consacre reportaje“.

DOUĂZECI DE ZÎNE

(Răspuns)

A 10-a și a 18-a.

CARUCIOR
PENTRU PIATA

GOSPODINE
PENTRU
PREȚUL
159
LEI

PERIE ROTATIVĂ PENTRU LUSTRUIT PARCHETUL „LUCI“
PREȚUL
116
LEI

MARMIANTA SEARA PLIANTA
pentru balcon
pentru interior

PREȚUL
161
LEI

PREȚUL
143
LEI

Se găsesc de vînzare la toate magazinele cu articole de uz casnic și menaj.

MEDITAȚII

la disciplinele matematică, fizică, chimie și la limbile română, engleză, franceză, germană, spaniolă și italiană asigură, prin grupe organizate, cooperativa **DESERVIREA** din București. Costul unei ore 5 lei.

La cerere se pot forma și alte grupe, pentru orice materie solicitată.

Informații și înscrieri zilnic între orele 13—17,30 în str. Filitti nr. 10, telefon 13 54 69.

5592 A

GALLUS
COLOROM

VOPSEȘTE
ORICE ȚESĂTURI

- MĂTASE
- BUMBAC
- LÎNĂ
- ROCHII
- HAINE
- BLUZE

Reînnoiți-vă abonamentele la
VEAC NOU

Omul cu sacul

Totul a început dintr-un fleac. Un bărbat cu cizme și pălărie verde așază pe bancheta de jos un sac voluminos și după toate aparențele greu și se retrase pe culoar.

— Nu-i bine, frățioare, interveni sfătos un moș cu mustățile ascuțite ca niște penițe, zezi dumneata, iar sacul pune-l colea în colț, sau mai bine sub banchetă.

— Să faci instrucție cu nevasta, nu cu mine, se oțări pălăria verde.

— Dacă nu vrei să zezi, ia-ți sacul de aici și eliberează locul.

— Nu-l iau.

Călătorii se treziră din somnolență și-și ridicară capetele pe rind. În liniștea matinală din vagon fusese aruncată sămînța scandalului, care acum începea să incolțească.

— Ia-ți sacul de aici!

— Ce oameni!

— Nici el nu șade și nici pe alții nu-i lasă!

Văzînd că opinia publică a compartimentului e de partea lui, moșul se îndreptă spre sac cu intenția vădită de a-l arunca jos.

— Înapoi! răzni omul cu pălăria verde.

Moșul se retrase grăbit.

Trenul își încetini mersul.

— Am ajuns la Zeleonii Log, se auzi de pe patul de sus.

— Zeleonii Log? se neliniști stăpînul sacului. Cît stăm aici?

— Treizeci de minute, îl informă călătorul din același pat.

— Grozav! înseamnă că am timp destul. Mă întorc peste vreo douăzeci de minute.

Trenul opri.

— Nu te atinge de sac! îl avertiză pe moș omul cu pălărie verde, apoi se făcu nevăzut.

Toate privirile se îndreptară spre sac.

— De ce să umblăm cu mânuși? începu moșul... dar în clipa aceea se petrecu ceva ciudat. Sacul se zmuci și prinse să se miște. Apoi încremeni din nou. Dar acele citeva secunde fură suficiente ca în compartiment să se lase o liniște de mormînt. Tăcerea fu întreruptă de un tic-tac puternic. Ticăia sacul.

Toți inleamnă. Călătorul din patul de sus exclamă:

— Fraților! Ce-am făcut? Nu sîntem la Zeleonii Log, ci la Porecie. Trenul nu stă decît trei minute!

Se auzi sirena locomotivei...

Ce credeți că s-a întîmplat mai departe? Revista „Krokodil” a adresat această întrebare cititorilor săi în cadrul unui concurs pentru cel mai bun final, de cel mult 100 de cuvinte, al unei schițe umoristice neterminată. Din cele 2614 răspunsuri primite, redacția revistei a selecționat 15. Publicăm citeva din ele.

...și trenul se urni.

— Ce-i de făcut? întrebă moșul muscăcios.

— Dacă are o mașină infernală în sac?

— Hei, tu, ăla de sus, dă-te jos și deschide sacul!

— De ce tocmai eu? se neliniști cel apostrofat.

— Tu l-ai informat greșit, te privește cum te descurci cu sacul, strigară călătorii în cor, imbulzindu-se spre ieșire.

Din patul de sus coborî un flăcău speriat, și, tremurînd din cap pînă-n picioare, deschise sacul.

— Un berbec! strigă el mirat.

Toți se repeziră la sac. Era, într-adevăr, un berbec. Numai piele și oase, părea că e gata să-și dea sufletul. Lîngă el se aflau un ceas mare și o mapă pe care scria: „Dizertație pe tema „Efectele economice rezultate din alimentația berbecilor după metoda reflexului condiționat la soneria deșteptătorului, elaborată de zootehnicianul Erundașkin”

V. Stein
(Premiul I)

...trenul porni. Toți se repeziră la ferestre.

— Cine are nervii slabi e rugat să părăsească compartimentul, se auzi o voce.

Toți își întoarseră capetele. Sacul ședea pe banchetă. Vocea era a Lui. Cei cu nervii slabi năvăliră pe culoar. Rămăseră pe loc numai femeile.

— Dezlegați sacul! porunci vocea.

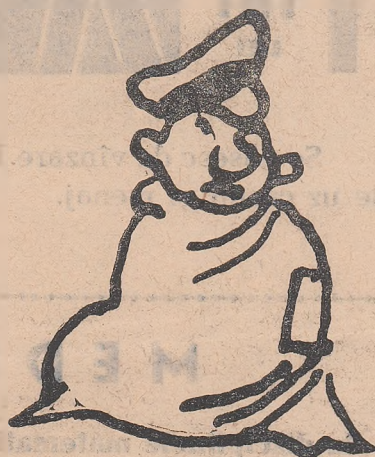
Sacul fu dezlegat în grabă. Apăru chipul binecunoscut al maiorului Pronkin.

— Un recidivist periculos. Transporta un porc furat. Prima lui hoție din ultimii zece ani. Am hotărît să mă substituie. Metoda inducției și deducției. Infractorul mi-a fugit de sub nas. Lipsă de vigilență, tovarăși!

Pronkin se vîrî din nou în sac.

— Legați-mă și lăsați-mă la Zeleonii Log, în camera de bagaje. Infractorul are să mă găsească.

După o săptămînă drumurile mă

aduseră din nou la Zeleonii Log. M-am repezit pînă la camera de bagaje. Nu mă înșelasem! Sacul cu pricina se afla pe un raft. Mai mișca încă. Așadar, m-am gîndit cu satisfacție, operația continuă!

N. Kuznețov
(Premiul II)

...și trenul se puse în mișcare.

Luîndu-și inima în dinți, moșul zvîrî sacul într-un colț. Și atunci se petrecu ceva neașteptat: sacul se deschise și din el își făcu apariția un robot.

— Un om mecanic! țipă ascuțit o față. Dar e ultra modern! și mîngîie mîna lui metalică.

— Voi sînteți mulți, iar eu sînt unul singur, rosti robotul cu voce gravă. Adresați-vă directorului adjunct.

— Minune, nu alta! exclamă moșul. Apoi apăsă pe butonul pe care scria „Trebuie” și robotul se porni să turuie:

— Să ridicăm nivelul...

Să activizăm toate forțele...

Să învingem greutățile...

Să lichidăm lipsurile...

Să atragem opinia publică...

Călătorii tolăniți pe banchete se ridicară, simțindu-se, subit, într-o atmosferă obișnuită de lucru. Cineva se strădui să stăvilească torentul de cuvinte dar nu reuși.

...În acest răstimp, la ghișeu postal al gării bărbatul cu pălărie verde expedia următoarea telegramă: „Tov.

Director adjunct Borisov. Plecați liniștit călătorie turistică. Găsit înlocuitor valoare egală”.

G. Șmulian
(Premiul III)

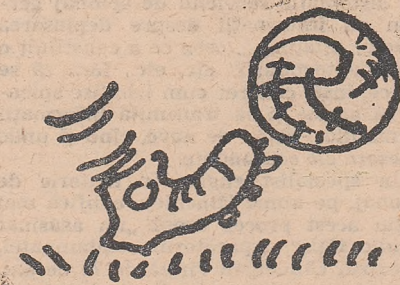
...și trenul o luă din loc.

— Fraților, dar dacă e o bombă în sac? șopti călătorul de pe patul de sus.

Toți se retraseră spre ușă.

— Dacă e bombă, de ce se mișcă? comentă cineva judicios.

— Ce s-a întîmplat, cetățeni? întrebă însoțitorul vagonului.

Întrerupîndu-se unii pe ceilalți, călătorii închegară o povestire fără șir. Însoțitorul se apropie de sac și-l dezlegă prudent, străduindu-se să nu atingă pînza. Pasagerii săriră cît colo. Din sac își făcu apariția un flăcău ursuz în tricou de fotbalist. Pe spatele tricoului era aplicată cifra 8. Ceasul cu calendar, prins de încheietura mîinii cu o curea elegantă de import, ticăia zgomotos.

Urmă o scenă mută.

— Asta zic și eu! Extrema stîngă! rezumă situația patul de sus.

— Să-l ia naiba pe Harlampi ăsta! bombăni flăcăul.

Conversația continuă la secția de miliție a gării Verhnie Kliuci. Un brav locotenent începu interogatoriul:

— Numele, vîrsta, adresa?

— Fedea Pușkari... douăzeci și trei de ani...

— Cum ai nimerit în sac?

— Dacă băleții ar fi prins de veste că vreau să părăsesc echipa, m-ar fi făcut pilaf.

— Unde a dispărut antrenorul?

— Harlampi? La Zeleonii Log, a vrut să facă rost și de un centru înaintaș.

— Așa-a. Situația e limpede. Tovarăși martori, nu vă mai rețin. Vom lămuri cazul.

...După o lună echipa de fotbal a miliției din Verhnie Kliuci cucerî primul loc pe raion.

I. Jukralius
(Premiul VI)

...și trenul părăsi gara.

Deodată sacul se zmuci mai tare și începu să se jelească:

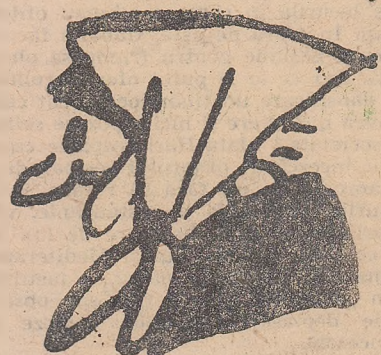
— Oameni buni! Dezlegați sacul! Lăsați-mă să ies la lumină!

— Am impresia că acordorul și-a cumpărat mașină...

O mină nesigură desfăcu sfoara. Dînd energic din cap, din sac apăru o băbuță vioaie cu șorț alb și ciorapi de lînă. Ea scotoci prin sac, scoase un ceas deșteptător și-l așeză pe masă. Pe urmă scutură sacul, îl împături, se așeză pe banchetă, oftă și rosti un „bună-ziua” respectuos. Văzînd, însă, că toți tăceau și o priveau nedumeriți, băbuța începu să povestească.

— Sînt dădacă. Unde mai găsești azi dădace? Am citit cu ochii mei la „Mica publicitate”: „Caut femeie la copil...” și uite că m-au furat. Eram la niște oameni tare buni. Aveau grijă de mine

ca de lumina ochilor. Nu mă lasau să ies din casă decît pentru 15 minute. Umblam cu ceasul după mine, să nu întîrzi. M-au răpit cu ceas cu tot...

A. Ciburun
(Premiul VIII)

...În clipa aceea în compartiment își făcu apariția marele detectiv Maigret. El își scoase pipa din gură, toți tresăriră, iar ticăitul din sac se făcu auzit și mai tare.

— Încetează să ticăi, colonelul Gray Bray zis și Vrăbia, rosti Maigret cu glas tăios dar obosit. Ai făcut-o fiartă. Ești arestat.

O. Osekin
(Premiul XII)